

**Auka konkurransekraft gjennom samarbeid om felles FoU-
utfordringer – prosjekt på industribær**

**Merete Lunde
FoU og kvalitetsdirektør**

Finn fram i finansieringsjungelen, Oslo, 20. april 2010

Kvalitet gjennom fire generasjoner

www.lerum.no

Tittel på prosjekt:

Sorter av jordbær og bringebær som egner seg til industri (Industribær)

Hovudmål

- Auka konkurransekraft og verdiskaping hjå konservesindustrien og bærprodusentar ved auka satsing på bringebær og jordbær med rett kvalitet for betre marknadsdekning

Overordna idè

- Å få fram sortar av bringebær og jordbær som er godt egna til bruk i konservesindustrien, og som har så gode dyrkingseigenskapar at produsentar i Norge vil satse på produksjon av bær til industri

Sorter av jordbær og bringebær som egner seg til industri (Industribær)

Eit samarbeidsprosjekt med ulike aktører i verdikjeda

Deltakarar

- Bioforsk (FoU), Nofima Mat (FoU), Graminor, Gartnerhallen, Landbruk Nordvest, Landbruksrådgivningen Sogn og Fjordane, Forsøksringen Bær Oppland og Hedmark, Valldal Grønt, Tine, Findus avd. Lier, Stabburet, Røra og Lerum. Lerum er prosjektansvarleg

Prosjektperiode

- 2009 – 2012 (4 år)

Budsjett

- 11 mill. Om lag 5 mill frå Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter (FFL), Jordbruksavtalen (JA) og Norges forskningsråd (NFR). Det resterande vert finansiert av prosjektdeltakarane i form av eigeninnsats og direkte støtte

Bakgrunn for prosjektet

- 🍓 Jordbær og bringebær er viktige kulturar i Norge med lange tradisjonar
- 🍓 Ei felles problemstilling og felles interesse: No er det behov for nye sortar som egner seg godt til industri og som egner seg godt til dyrking
- 🍓 Stort fokus på sortar av jordbær og bringebær til friskkonsum i dei siste åra. Konsumbær er ikkje nødvendigvis optimale for industri
- 🍓 Vi har i dag mangelfull informasjon om kor godt nye sortar egner seg til industri, og om kva krav som må stillast til slike sortar
- 🍓 Behov for eit verktøy for målretta arbeid med å velge ut egna sortar
- 🍓 Fokus på kvalitet og helse
- 🍓 Behov for auka kunnskap om innhaldsstoff i jordbær og bringebær som er positive for helsa, og korleis bevare dette gjennom verdikjeda

Organsiering og prosjektstruktur

- 🍓 Det er konserververksemdene Stabburet, Røra, Findus avd. Lier og Lerum som er eigarar av prosjektet, med Lerum som representant
- 🍓 FoU tenester hos Bioforsk og Nofima Mat
- 🍓 Alle i konsortiet har ein representant i prosjektstyret
- 🍓 Konsortieavtale (samarbeidsavtale) som regulerar bruk av resultat etc.
- 🍓 Arbeidet organisert i 6 stk arbeidspakker (AP), med deltakarar og ansvarlege med klart definerte roller og arbeidsoppgåver
- 🍓 Prosjektleiing: Lerum, Nofima og Bioforsk. FoU partnerane leiar kvar sine arbeidspakker (AP)

Kva skal vi gjere i prosjektet?

- 🍓 Velge ut og dyrke nye sorter av bringebær og jordbær (AP1)
- 🍓 Kartlegge eigenskapar og innhaldsstoff i bæra (AP2)
- 🍓 Finne ut korleis sortane egner seg til syltetøy (AP3)
- 🍓 Øke kunnskapen om behandling av bær gjennom heile verdikjeda - korleis bevare sensorisk kvalitet og helsemessige gunstige innhaldsstoff (AP4)
- 🍓 Utvikle verktøy for sortsutvelging av industribær (AP5)
- 🍓 Gjere den nye kunnskapen kjent og tilgjengeleg i heile verdikjeda (AP6)

Erfaringar så langt

- 🍓 Første året har vi analysert 28 sortar jordbær og 12 sortar bringebær
- 🍓 Det er allereie no tydeleg at nokon sortar ikkje er egna til prosessering, mens andre sorter er lovande. Kor godt egna dei er, vil vi få svar på seinare i prosjektet
- 🍓 Ei felles problemstilling for heile verdikjeda – gode moglegheiter til å få fram unike sortar
- 🍓 Det er mange partnarar - Viktig med god prosjektleiing, viktig å ha budsjettert med nok ressurser til prosjektleiing
- 🍓 Positivt med samarbeid/nettverk mellom ulike aktørar i verdikjeda og FoU partnarar
- 🍓 Viktig med gode handlingsplanar og god kommunikasjon. Sortsutprøving og planteproduksjon er langsiktig arbeid. Prosjektet på 4 år legg eit viktig grunnlag

Vi ynskjer norske bær i syltetøyet!

Resultata frå dette prosjektet er viktig for å:

- vidareutvikle den norske produksjonen av bringebær og jordbær til industri
- utnytte det marknadspotensialet som ligg i norskproduserte bringebær og jordbær

Prosjektet er et viktig tiltak for å sikre jamn og god tilgang til norske jordbær og bringebær av rett kvalitet

- eit viktig bidrag for å kunne oppretthalde ein verdiskapande og konkurransedyktig konserverindustri og bærproduksjon i Norge i framtida

Prosjektet er godt forankra i MATPROGRAMMET og FoU programmet til FFL/JA:

Industribærprosjektet skal bidra til:

- 🍓 at forbrukarane har eit godt utval av helsemessig sunn og trygg mat med god kvalitet
- 🍓 at norsk matproduksjon er konkurransedyktig på pris og kvalitet både i heimemarknaden og i den internasjonale marknaden
- 🍓 å utnytte norsk naturgrunnlag og vidareutvikle matsektorens store betyding for verdiskaping og busetjing i heile landet

Dette skal skje ved:

- 🍓 auka effektivitet og lønnsemd langs heile verdikjeda frå råvareproduksjon til forbrukar
- 🍓 å auke verdien av produkta og ved marknadsvekst (kvalitet og helsemessige positive eigenskapar)

**Lykke til i FoU-
finansieringsjungelen!**